

www.riazisara.ir سایت ویژه ریاضیات

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir)

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضیات گستته دوازدهم ، آشنایی با نظریه‌ی اعداد - ۷ سوال

- ۱۲۱ - برای درستی گزاره « $n^3 + 3n^2 + 3n + 1$ به ازای هر عدد طبیعی n ، عددی اول است.» می‌توان از روش استفاده کرد.

۲) اثبات - برهان خلف

۱) اثبات - در نظر گرفتن همهٔ حالت‌ها

۴) رد - برهان خلف

۳) رد - مثال نقض

- ۱۲۲ - در یک تقسیم، مقسوم‌علیه ۲۳ و باقی‌مانده ۱۷ است. حداقل چند واحد می‌توان به مقسوم (بدون تغییر مقسوم‌علیه) اضافه کرد، به‌طوری که خارج قسمت تغییر نکند؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

- ۱۲۳ - بازی چند عدد طبیعی n ، هر دو عدد $\frac{n^3 + 2n}{10}$ و $\frac{n+3}{5}$ اعدادی صحیح هستند؟

۳ (۴)

۱ (۳)

۲ (۲)

۱) هیچ

- ۱۲۴ - به ازای چند عدد طبیعی سه رقمی n ، اعداد $11n + 9$ و $5n + 4$ نسبت به هم اول هستند؟

۹۰۰ (۴)

۴۵۰ (۳)

۱۸۰ (۲)

۹۰ (۱)

- ۱۲۵ - باقی‌مانده تقسیم عدد $A = 2^{51} \times 3^{101}$ بر عدد ۱۷ کدام است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- ۱۲۶ - اگر $a^{125} \equiv 7a^{125} \pmod{9}$ باشد، باقی‌مانده تقسیم عدد a^{9232} بر ۹ کدام است؟

۷ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

- ۱۲۷ - کوچک‌ترین عدد سه رقمی که در معادله $73x \equiv 21 \pmod{11}$ صدق می‌کند، کدام است؟

۱۰۹ (۴)

۱۰۷ (۳)

۱۰۸ (۲)

۱۰۳ (۱)

ریاضیات گسسته دوازدهم ، گراف و مدل سازی - ۳ سوال

- ۱۲۸ - در گرافی با اندازه ۲۴، مجموع درجات رئوس زوج برابر ۳۲ است. اگر رئوس فرد همگی هم درجه باشند، آنگاه تعداد آنها کدام می‌تواند باشد؟

۱۶ (۴)

۸ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

- ۱۲۹ - در یک گراف ساده از مرتبه ۱۸، $\Delta = 5$ و $\delta = 2$ است. اندازه این گراف چند مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد؟

۲۶ (۴)

۲۵ (۳)

۲۴ (۲)

۲۳ (۱)

- ۱۳۰ - تعداد کل مسیرها در یک گراف ۲-منتظم همبند از مرتبه n کدام است؟

$$\binom{n+1}{2} \quad (۴)$$

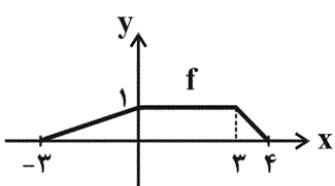
۲n (۳)

n^2 (۲)

$$\binom{n}{2} \quad (۱)$$

حسابان ۲ - دوازدهم ، تابع - ۵ سوال

- ۸۱ - اگر نمودار تابع f به صورت شکل زیر و $g(x) = \begin{cases} f(x+1); & x \geq 0 \\ f(2x); & x < 0 \end{cases}$ باشد، مساحت سطح محدود بین نمودار تابع g و محور x ها کدام است؟

$\frac{11}{4}$ (۲)

$\frac{7}{4}$ (۱)

$\frac{15}{4}$ (۴)

$\frac{13}{4}$ (۳)

- ۸۲ - دامنه تابع $h(x) = f(3x+2)$ ، بازه $[-1, 3]$ است. دامنه تابع $g(x) = f(2x-1)$ کدام است؟

$$\left[-\frac{5}{3}, 1 \right] \quad (۴)$$

$$\left[-\frac{5}{3}, 2 \right] \quad (۳)$$

$[0, 8]$ (۲)

$[0, 2]$ (۱)

- ۸۳ - اگر f تابعی اکیداً صعودی و $f(1) = 0$ باشد، دامنه تابع $g(x) = \sqrt{\frac{x-4}{f(3-x)}}$ شامل چند عدد صحیح است؟

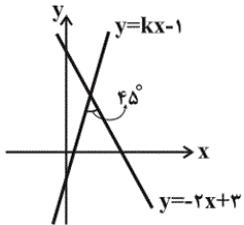
۴) بی شمار

۳ (۳)

۲ (۲)

۱) صفر

-۹۰ در شکل مقابل، مقدار k کدام است؟

$\frac{5}{2} \text{ (۲)}$

۲ (۱)

$\frac{7}{2} \text{ (۴)}$

۳ (۳)

-۹۱ معادله $\sin^2 x + \cos^2 3x = 1$ در بازه $[0, \pi]$ چند جواب دارد؟

$3 (۴)$

$6 (۳)$

$5 (۲)$

۴ (۱)

-۹۲ جواب کلی معادله $\sin x \cos x - \frac{1}{1 + \tan^2 x} = \cos \frac{4\pi}{3}$ کدام است؟

$\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8} \text{ (۴)}$

$k\pi + \frac{\pi}{8} \text{ (۳)}$

$k\pi + \frac{\pi}{4} \text{ (۲)}$

$\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \text{ (۱)}$

-۹۳ معادله $\sin 2x = \cos 3x$ در بازه $[0, a]$ چند جواب دارد. حداکثر مقدار a کدام است؟

$\frac{5\pi}{2} \text{ (۴)}$

$\frac{3\pi}{2} \text{ (۳)}$

$\frac{21\pi}{10} \text{ (۲)}$

$\frac{17\pi}{10} \text{ (۱)}$

حسابان ۲ - دوازدهم ، حد های نامتناهی - حد در بی نهایت - ۷ سوال

-۹۴ حاصل $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^r - 9}{x^r + 9}$ کدام است؟ ()، نماد جزء صحیح است.

$-\infty \text{ (۴)}$

1 (۳)

$+\infty \text{ (۲)}$

(۱) صفر

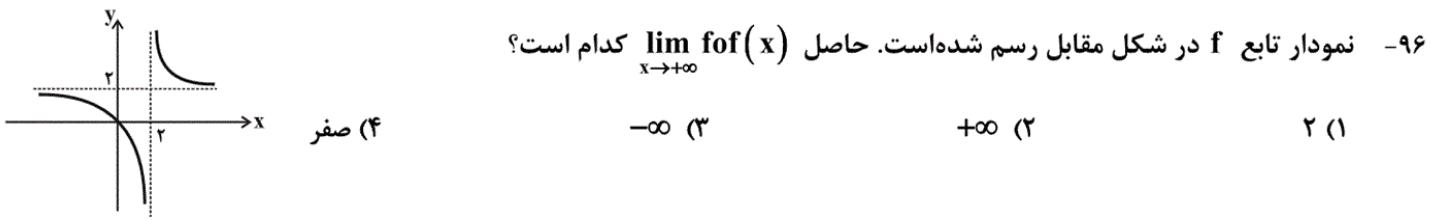
-۹۵ حاصل $\lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{\cos\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{1 + \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)}$ کدام است؟

$+\infty \text{ (۴)}$

1 (۳)

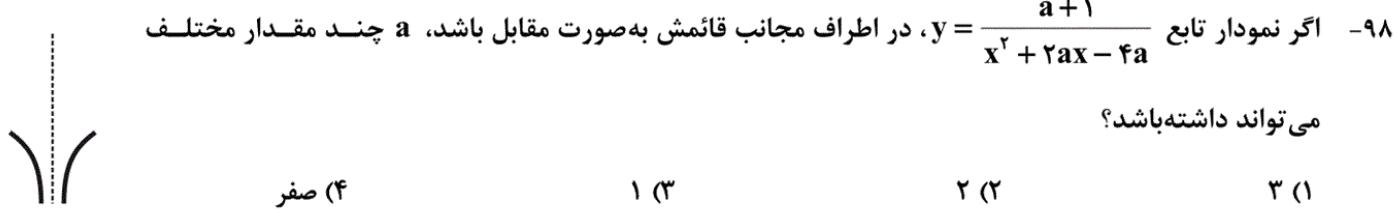
0 (۲)

(۱) صفر

-۹۷- حاصل $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x(x-1) + x^2 \left[\frac{1}{x} \right]}{x^2 \left(2 + \left[-\frac{1}{x} \right] \right) + 1}$ کدام است؟ ()، نماد جزء صحیح است.

(۴) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۲) ۲ (۱) ۱

-۹۹- مجانب‌های نمودار تابع $f(x) = \frac{1+x^2}{1-x^2}$ در دو نقطه A و B متقطع‌اند و O مبدأ مختصات است. مساحت مثلث OAB کدام است؟

(۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) ۲ (۲) $\sqrt{2}$ (۱) ۱

-۱۰۰- اگر فاصله خطوط مجانب قائم نمودار تابع $f(x) = \frac{2x^2 + 3}{ax^2 - x + 1 - a}$ از یکدیگر برابر ۳ باشد، معادله مجانب افقی آن کدام می‌تواند باشد؟

(۴) $y = -2$ (۳) $y = 5$ (۲) $y = -1$ (۱) $y = -\frac{2}{5}$

هندسه ۳- دوازدهم ، آشنایی با مقاطع مخروطی - ۶ سوال

-۱۰۵ به ازای چند مقدار طبیعی k ، رابطه $x^2 + y^2 + 2x + 3y + k = 0$ معادله یک دایره است؟

۴ (۲)

۳ (۱)

۶ (۴)

۵ (۳)

-۱۰۶ دایره به معادله $x^2 + y^2 + (a+1)x - (b-1)y + 16 = 0$ در ربع دوم بر محورهای مختصات مماس است. $a - b$ کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

-۲ (۴)

-۱ (۳)

-۱۰۷ بیشترین فاصله نقاط دایره $x^2 + y^2 = 4y$ از خط $3x + 4y = 1$ کدام است؟

۱/۴ (۲)

۰/۶ (۱)

۳/۴ (۴)

۲/۲ (۳)

-۱۰۸ اگر خط $x + y = m$ بر دایره به معادله $x^2 + y^2 - 2x = m$ مماس باشد، وضعیت نسبی این دایره و دایره $x^2 + y^2 = m$ کدام است؟

است؟

۴) مماس خارج

۳) متقطع

۲) متخارج

۱) متداخل

-۱۰۹ F و F' کانون‌های یک بیضی به طول قطر کوچک ۶ هستند. دایره‌ای به قطر FF' ، بیضی را در چهار نقطه قطع کرده است.

اگر M یکی از این چهار نقطه باشد، حاصل $MF \times MF' = ?$ کدام است؟

۳۶ (۴)

۲۴ (۳)

۲۰ (۲)

۱۸ (۱)

-۱۱۰- مساحت چهارضلعی حاصل از وصل کردن دو سر قطر بزرگ به دو سر قطر کوچک یک بیضی برابر 120° و خروج از مرکز این

بیضی $\frac{4}{5}$ است. فاصله کانونی بیضی کدام است؟

۱۶ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۸ (۱)

هندسه ۳- دوازدهم ، ماتریس، و کاربردها - ۴ سوا

-۱۰۱- اگر A و B دو ماتریس مربعی و $AB = A + A^2 + \dots + A^{12}$ باشد، حاصل $BA = B$ کدام است؟

۱۳۹۷A (۲)

۱۳۹۶A (۱)

۱۳۹۸A (۴)

۱۳۹۹A (۳)

-۱۰۲- اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع مجھولات دستگاه $AX = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$ چند برابر مجموع مجھولات دستگاه AX' است؟

۳/۵ (۲)

۳ (۱)

۴/۵ (۴)

۴ (۳)

-۱۰۳- اگر A و B دو ماتریس مربعی مرتبه ۲ و $|B| = 2$ و $|A+B| = 5$ باشد، دترمینان ماتریس $AB^{-1} + I$ کدام است؟

$\frac{2}{5}$ (۲)

۱۰ (۱)

۵ (۴)

$\frac{5}{2}$ (۳)

-۱۰۴- اگر $A = \begin{bmatrix} 4 & a \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & b \end{bmatrix}$ و ماتریس $B \times A$ ماتریسی قطری باشد، آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس $B \times A$ کدام

است؟

-۱۲ (۴)

-۶ (۳)

۲ (۲) صفر

۶ (۱)

- هندسه ۳ - دوازدهم - گواه ، آشنایی با مقاطع مخروطی

۱۱۵- مکان هندسی وسط پاره خط‌هایی که نقطه مفروض P را به نقاط مختلف یک دایره وصل می‌کنند، کدام است؟ (نقطه P خارج از دایره است).

- ۱) دو خط
۲) یک نیم دایره
۳) یک بیضی
۴) یک دایره

۱۱۶- دایره‌ای از دو نقطه $(1, 0)$ و $(3, 0)$ گذشته و معادله یک قطر آن به صورت $2 = y - x$ است. شعاع این دایره کدام است؟

- $$\sqrt{r} \propto \sqrt{\Delta} \propto \sqrt{t}$$

- ۱۱۷- به ازای کدام مقدار a ، زاویه بین خط مماس بر دایره $x^2 + y^2 - 2x + y = 1$ و خط به معادله $3x + 2y = a$ در نقطه تلاقی آن‌ها

- Δ/eV E/eV w/eV x/eV

- ۱۱۸- مماس مشترک های داخلی دو دایره $x^2 + y^2 - 2x - 2y + 2 - a^2 = 0$ و $(x-6)^2 + (y-6)^2 = 9$ بر هم عمود هستند. مقدار a

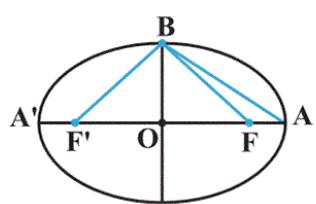
- ۱ (۱) مثبت a کدام است؟

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

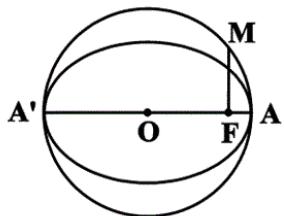
۱۱۹- در شکل زیر، مساحت مثلث OAB سه برابر مساحت مثلث FBF' است. خروج از مرکز بیضی کدام است؟

- $$\frac{1}{r} \text{ (2)} \qquad \qquad \qquad \frac{1}{\mu} \text{ (1)}$$

- ۱۲۰ - مطابق شکل، قطر بزرگ یک بیضی منطبق بر یکی از قطرهای دایره C است. از کانون F، عمودی بر قطر AA' رسم کرده‌ایم

تا دایره را در نقطه M قطع کند. اگر طول قطرهای کوچک و بزرگ بیضی به ترتیب برابر ۴ و ۶ باشد، طول پاره خط MF کدام

۲ (۲)

۴ (۴)

است؟

۱ (۱)

۳ (۳)

هندسه ۳ - دوازدهم - گواه، ماتریس، و کاربردها - ۴ سوال

- ۱۱۱ - اگر $A = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ باشد، دوتایی مرتب (α, β) کدام است؟ $A^2 = \alpha A + \beta I$ و $A^{-1} = mA + nI$

(۲, ۱۳) (۲)

(۲, ۱۱) (۱)

(۴, ۱۳) (۴)

(۴, ۱۱) (۳)

- ۱۱۲ - اگر $A^{-1} = mA + nI$ و $A^2 = 4A - 3I$ باشد، حاصل $m + n$ کدام است؟

۳ (۲)

۴ (۱)

۱ (۴)

۲ (۳)

$$- ۱۱۳ - \text{معادله } 0 = \begin{vmatrix} 1 & x & x^2 \\ 1 & x^2 & x^4 \\ 1 & x^4 & x \end{vmatrix} \text{ چند ریشه متمایز دارد؟}$$

۴) بی‌شمار

۱ (۳)

۲) صفر

۳ (۱)

$$-114 \quad \text{اگر } A^3 = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \text{ دترمینان ماتریس } |A| \text{ چقدر است؟}$$

۴ (۱)

۲ (۲)

۱۶ (۳)

۸ (۴)

ریاضی گسته دوازدهم - گواه، آشنایی با نظریه‌ی اعداد - ۶ سوال

- ۱۳۱ - در اثبات نامساوی $(a^r + b^r)(c^r + d^r) \geq (ac + bd)$ به روش اثبات بازگشتی، به کدام رابطه بدیهی می‌رسیم؟

$$(ab - cd)^r \geq 0 \quad (۴) \quad (ab + cd)^r \geq 0 \quad (۳) \quad (ad - bc)^r \geq 0 \quad (۲) \quad (ad + bc)^r \geq 0 \quad (۱)$$

۱۳۲ - عدد $18^{10} + 1$ بر چند عدد طبیعی یک رقمی بخش‌پذیر است؟

۶ (۴) ۵ (۳) ۴ (۲) ۳ (۱)

- ۱۳۳ - دو عدد $a^r + a + 1$ و $a^r - a - 1$ نسبت به هم اول‌اند. کدام گزاره همواره درست است؟

$$a \neq 5k + 1 \quad (۴) \quad a \neq 5k \quad (۳) \quad a = 5k \quad (۲) \quad a = 5k + 1 \quad (۱)$$

- ۱۳۴ - در تقسیم عدد طبیعی سه رقمی a بر عدد طبیعی b ، خارج قسمت ۲۱ و باقی‌مانده ۳۷ است. چند عضو از مجموعه جواب‌های

a مضرب ۵ می‌باشد؟

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

- ۱۳۵ - از رابطه همنهشتی (پیمانه ۱۸) $9a \equiv 6b$ ، کدام نتیجه‌گیری نادرست است؟

$$3a \equiv 2b \quad (۴) \quad (پیمانه ۶) \quad a \equiv 2 \quad (۳) \quad (پیمانه ۳) \quad b \equiv 0 \quad (۲) \quad (پیمانه ۲) \quad a \equiv 0 \quad (۱) \quad (پیمانه ۱)$$

- ۱۳۶ - اگر چهارم فروردین، اولین جمعه‌یک سال باشد، سومین یکشنبه در ماه خرداد آن سال، چه روزی از این ماه است؟

۱۹ ام (۴) ۱۸ ام (۳) ۱۵ ام (۲) ۲۱ ام (۱)

ریاضی گسته دوازدهم - گواه، گراف و مدل سازی - ۴ سوال

- ۱۳۷ - مجموع ارقام کوچک‌ترین عدد طبیعی سه رقمی x که در معادله $342 - 87y = 57x$ صدق کند، کدام است؟

۸ (۴) ۷ (۳) ۶ (۲) ۵ (۱)
دانلود از سایت ریاضی سرا
www.riazisara.ir

- ۱۳۸ - در گراف G ، $N_G(b) = \{a, c, d, f\}$ و $N_G(a) = \{b, c, d, e\}$ ، $V = \{a, b, c, d, e, f\}$ است. حداقل و حداکثر تعداد یال‌های

این گراف به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱۳-۸ (۴)

۱۲-۸ (۳)

۱۳-۷ (۲)

۱۲-۷ (۱)

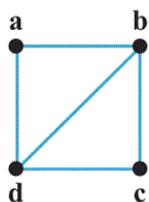
- ۱۳۹ - مرتبه و اندازه گراف G به ترتیب برابر ۸ و ۲۴ است. حداقل و حداکثر مقدار Δ در گراف \bar{G} کدام است؟

۱) ۱ و ۴ (۴)

۴) ۲ و ۳ (۳)

۳) ۲ و ۳ (۲)

۱) ۱ و ۳ (۱)

- ۱۴۰ - گراف شکل مقابل، دارای چند زیرگراف است به گونه‌ای که هر کدام از این زیرگراف‌ها شامل همه رئوس گراف و حداقل یک دور باشند؟

۸ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

(علیرضا شریف‌خطیبی)

-۱۲۱

کافی است به جای n ، عدد ۱۳ را قرار دهیم. در این صورت داریم:

$$n^2 + 3n + 13 = 13^2 + 3 \times 13 + 13 = 13(13 + 3 + 1) = 13 \times 17$$

یعنی عدد موردنظر، عددی مرکب است و درستی حکم رد می‌شود.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲ تا ۸)

۴

۳

۲

۱

(علی ایمانی)

-۱۲۲

اگر a مقسوم و q خارج قسمت این تقسیم باشند، آنگاه داریم:

$$a = 23q + 17$$

اگر x واحد به مقسوم اضافه کنیم و مقسوم‌علیه ثابت باشد، آنگاه برای

آن‌که خارج قسمت تغییر نکند، لزوماً x واحد نیز به باقی‌مانده اضافه

می‌شود. داریم:

$$a + x = 23q + (17 + x)$$

اگر b مقسوم‌علیه و r باقی‌مانده این تقسیم باشند، داریم:

$$r < b \Rightarrow 17 + x < 23 \Rightarrow x < 6 \Rightarrow \max(x) = 5$$

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۴

۳

۲

۱

$$5|n+3 \xrightarrow{\times n^2} 5|n^3 + 3n^2 \left. \begin{array}{l} \\ 5|n^3 + 2n \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} 5|3n^2 - 2n$$

$$5|n+3 \xrightarrow{\times 3n} 5|3n^2 + 9n \left. \begin{array}{l} \\ 5|3n^2 - 2n \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} 5|11n$$

$$5|n+3 \xrightarrow{\times 11} 5|11n + 33 \left. \begin{array}{l} \\ 5|11n \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} 5|33$$

رابطه اخیر امکان پذیر نیست، بنابراین چنین مقداری برای n وجود ندارد.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه های ۹ تا ۱۲)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$\begin{aligned} d|11n + 9 &\xrightarrow{\times 5} d|55n + 45 \left. \begin{array}{l} \\ d|5n + 4 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d|1 \Rightarrow d = 1 \\ d|55n + 44 &\xrightarrow{\times 11} d|55n + 44 \end{aligned}$$

بنابراین به ازای هر مقدار طبیعی n ، دو عدد $11n + 9$ و $5n + 4$ نسبت به

هم اول هستند، یعنی به ازای تمامی 900 عدد طبیعی سه رقمی، این دو عدد

نسبت به هم اولند.

(ریاضیات گسسته- آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه های ۹ تا ۱۲)

۴ ✓

۳

۲

۱

(سروش موئینی)

عدد A را به صورت $1 \times 3^0 \times 3^{100} \times 2^5$ می نویسیم. داریم:

$$A = 2^5 \times 3^{100} \times 6 = (2 \times 3^2)^5 \times 6 = 18^5 \times 6$$

پس باقی‌مانده تقسیم عدد A بر عدد ۱۷ برابر است با:

$$A \equiv 1^5 \times 6 \equiv 6$$

(ریاضیات گسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(مرتضی فهیم‌علوی)

$$\overline{a1250} \equiv 7a125 \Rightarrow 0 - 5 + 2 - 1 + a \equiv 5 - 2 + 1 - a + 7$$

$$\Rightarrow 2a \equiv 15 \equiv 4 \xrightarrow[\{(2, 11) = 1\}]{} a \equiv 2 \Rightarrow a = 2$$

با جای‌گذاری a = 2 در عدد $\overline{a923a}$ داریم:

$$\overline{29232} \equiv 2 + 9 + 2 + 3 + 2 \equiv 18 \equiv 0$$

(ریاضیات گسته - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(بهار هاتم)

$$\begin{array}{c} 23 \\ 73x \equiv 21 \Rightarrow 4x \equiv 44 \xrightarrow[4]{\div} x \equiv 11 \\ (4, 23) = 1 \end{array}$$

پس باقی‌ماندهٔ تقسیم x بر ۲۳، برابر ۱۱ می‌باشد. بنابراین داریم:

$$x = 23k + 11 \xrightarrow[k=4]{\text{کوچک‌ترین عدد سه رقمی}} x = 103$$

(ریاضیات گستره - آشنایی با نظریه اعداد: صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(سیدوهیدر زوالفاری)

-۱۲۸

مجموع درجات رئوس یک گراف، دو برابر اندازه آن گراف است. اگر

مجموع درجات رئوس گراف را به صورت مجموع درجات رئوس زوج و

مجموع درجات رئوس فرد بنویسیم، آنگاه داریم:

$$48 = 32 + x \Rightarrow x = 16$$

در نتیجه تنها حالت ممکن آن است که گراف ۱۶ رأس درجه یک داشته

باشد. (عدد ۱۶ به هیچ عدد فرد دیگری بخش‌پذیر نیست).

(ریاضیات گستره - گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

 ۴ ✓ ۳ ۲ ۱

کمترین اندازه گراف مربوط به حالتی است که گراف فقط یک رأس از درجه $\Delta = 5$ داشته و سایر رأس‌ها از درجه $2 = \delta$ باشند، اما چون تعداد رئوس فرد گراف، باید عددی زوج باشد، چنین گرافی لزوماً یک رأس از درجه ۵، یک رأس از درجه ۳ و ۱۶ رأس از درجه ۲ دارد. داریم:

$$2q_{\min} = 5 + 3 + 16 \times 2 = 40 \Rightarrow q_{\min} = 20$$

بیشترین اندازه گراف مربوط به حالتی است که گراف فقط یک رأس از درجه $\Delta = 2 = \delta$ داشته و سایر رأس‌ها از درجه 5 باشند که مانند حالت قبل چون تعداد رئوس فرد گراف باید عددی زوج باشد، چنین گرافی لزوماً یک رأس از درجه ۲، یک رأس از درجه ۴ و ۱۶ رأس از درجه ۵ دارد.

داریم:

$$2q_{\max} = 16 \times 5 + 4 + 2 = 86 \Rightarrow q_{\max} = 43$$

یعنی $20 \leq q \leq 43$ است، پس اندازه گراف، ۲۴ مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد.

(ریاضیات گستره-گراف و مدل‌سازی؛ صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

۴

۳

۲ ✓

۱

(کیوان (ارابی)

بین هر دو رأس متمایز یک گراف ۲-منتظم همبند از مرتبه n (گراف C_n)

دقیقاً دو مسیر وجود دارد.

$$2 \binom{n}{2} = 2 \frac{n(n-1)}{2} = n^2 - n$$

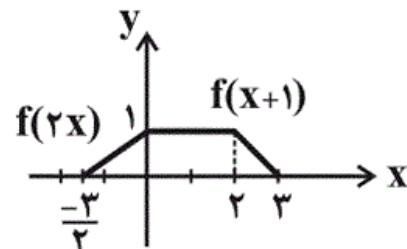
از طرفی گراف C_n دارای n مسیر به طول صفر است (از هر رأس به خودش، مسیری به طول صفر وجود دارد)، بنابراین داریم:

$$\text{تعداد کل مسیرها} = (n^2 - n) + n = n^2$$

(ریاضیات گسته-گراف و مدل سازی: صفحه ۱۸)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(جهانبخش نیکنام)

نمودار تابع $(x) g$ به صورت شکل زیر است:

مساحت سطح مورد نظر برابر است با:

$$S = \frac{(4/5 + 2) \times 1}{2} = \frac{6/5}{2} = \frac{13}{4}$$

(مسابان ۲ - تابع: صفحه های ۱ تا ۱۲)

 ۴ ۳ ۲ ۱

در تابع g داریم:

$$-1 \leq x \leq 3 \Rightarrow -2 \leq 2x \leq 6 \Rightarrow -3 \leq 2x - 1 \leq 5$$

یعنی عبارت ورودی تابع f ، $(-3, 5]$ قرار

داشته باشد، پس در تابع h هم این شرایط باید برقرار باشد.

$$\Rightarrow -3 \leq 3x + 2 \leq 5 \Rightarrow -5 \leq 3x \leq 3 \xrightarrow{\div 3} -\frac{5}{3} \leq x \leq 1$$

پس دامنه تابع h ، بازه $\left[-\frac{5}{3}, 1\right]$ است.

(مسابان ۲ - تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

 ✓

x	۲	۴	
$x - 4$	-	-	+
$f(3 - x)$	+	-	-
$\frac{x - 4}{f(3 - x)}$	-	+	-

$$\Rightarrow D_g = [2, 4]$$

این بازه شامل اعداد صحیح ۳ و ۴ است.

(مسابان ۲ - تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

 ✓

(علی شهرابی)

اگر f تابعی صعودی باشد، تابع $f - g$ نزولی خواهد بود. همچنین مجموع دو تابع صعودی، تابعی صعودی و مجموع دو تابع نزولی، تابعی نزولی خواهد بود. در این سؤال، تابع f صعودی و تابع g نزولی است. پس تابع $f - g$ قطعاً نزولی است.

تابع گزینه «۴» صعودی است. تابع گزینه «۱» صعودی و تابع گزینه «۲» ابتدا صعودی و سپس نزولی است.

(مسابان ۲ - تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

 ۴ ۳ ۲ ۱

باقي‌مانده تقسیم $f(x) = x^4 + kx^3 + 2x^2 - 5x + 2$ بر $x - 1$ برابر -4

$$f(1) = -4 \Rightarrow 1 + k + 2 - 5 + 2 = -4 \Rightarrow k = -4$$

است. پس:

باقي‌مانده تقسیم $f(x) = x^2 - 2x - 2$ بر $x - 2$ عبارتی حداکثر از درجه یک است:

$$f(x) = (x^2 - x - 2)g(x) + \underbrace{ax + b}_{\text{باقي‌مانده}}$$

با جای‌گذاری ریشه‌های مقسوم‌علیه یعنی $x = -1$ و $x = 2$ ، داریم:

$$x = -1 : f(-1) = 0 - a + b \Rightarrow +1 - 4 - 2 + 5 + 2 = -a + b$$

$$\Rightarrow -a + b = 2 \quad (1)$$

$$x = 2 : f(2) = 0 + 2a + b \Rightarrow 2^4 - 2^3 + 16 - 10 + 2 = 2a + b$$

$$\Rightarrow 2a + b = 8 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} a = 2, b = 4$$

$$\Rightarrow r(x) = ax + b = 2x + 4$$

(مسابان ۲ - تابع: صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

۱

۲

۳

۴

دوره تناوب تابع f برابر $\frac{2\pi}{|a|}$ است. پس:

$$2|a|=4 \Rightarrow |a|=2$$

از طرفی مقدار ماکزیمم تابع f برابر $|a|+2=3$ است؛ بنابراین داریم:

$$f_{\max} = 2 + 3(2) = 8$$

(مسابقات مسئله های ۲۴ تا ۲۹ - مثلاًت: صفحه های ۲۴ تا ۲۹)

 ۱ ۲ ۳ ۴

$$f(x) = b \cos\left(\frac{\pi}{2} - ax\right) = b \sin ax$$

$$T = \frac{2\pi}{|a|} = 4\pi \Rightarrow |a| = \frac{1}{2} \Rightarrow a = \pm \frac{1}{2}$$

تابع دارای ماکریم مقدار ۱۲ می باشد.

$$f_{\max} = |b| = 12 \Rightarrow b = \pm 12$$

با توجه به نمودار چون در سمت راست $x = 0$ ، نمودار کاهشی است، پس a

و b هم علامت نیستند.

$$\Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = -12 \end{cases} \Rightarrow a + b = -\frac{23}{2} \quad \text{یا} \quad \begin{cases} a = -\frac{1}{2} \\ b = 12 \end{cases} \Rightarrow a + b = \frac{23}{2}$$

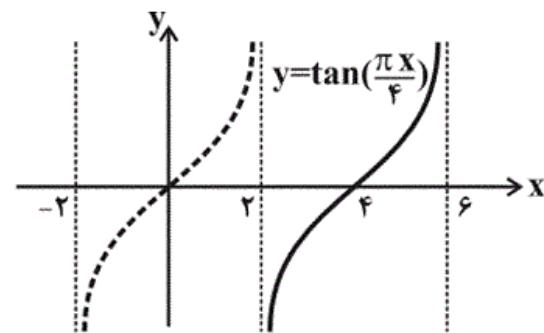
(مسابان ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹)

۴

۳

۲

۱ ✓

پس حد اکثر مقدار a برای این که تابع f روی دامنه‌اش یعنی بازه $(2, a)$

اکیداً صعودی باشد، برابر ۶ است.

(مسابان ۲ - مثلثات: صفحه‌های ۲۹ تا ۳۴)

۴

۳ ✓

۲

۱

(علی شهرابی)

$$\text{با توجه به اتحاد } \tan(\alpha - \beta) = \frac{\tan \alpha - \tan \beta}{1 + \tan \alpha \tan \beta} \text{، عبارت داده شده برابر}$$

است با:

$$A = \frac{1 + \tan 21^\circ \tan 15^\circ}{\tan 21^\circ - \tan 15^\circ} = \frac{1}{\tan(21^\circ - 15^\circ)} = \frac{1}{\tan 195^\circ}$$

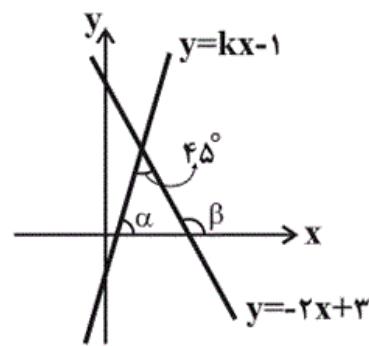
$$= \frac{1}{\tan(18^\circ + 15^\circ)} = \frac{1}{\tan 15^\circ}$$

از آنجایی که $\tan \alpha = \cot(90^\circ - \alpha)$ است، پس

$$A = \frac{1}{\tan 15^\circ} = \frac{1}{\cot 75^\circ} = \tan 75^\circ$$

(مسابقات ملیتات: صفحه های ۱۴۲ و ۱۴۳)

 ۱ ۲ ۳ ۴ ✓

$$\beta = \alpha + 45^\circ \Rightarrow \beta - \alpha = 45^\circ$$

از طرف دیگر $\tan\beta = -2$ و $\tan\alpha = k$ است، بنابراین:

$$\tan \gamma = \tan(\beta - \alpha) = \frac{\tan \beta - \tan \alpha}{1 + \tan \alpha \tan \beta}$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{-2 - k}{1 - 2k} \Rightarrow 1 - 2k = -2 - k \Rightarrow k = 3$$

(مسابقات ۲- میثاثت: صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۳

۲

1

(طہر (استاذ))

$$\sin^r x = 1 - \cos^r r x \Rightarrow \sin^r x = \sin^r r x$$

$$\Rightarrow \sin \varphi x = \pm \sin x = \sin(\pm x) \Rightarrow \varphi x = k\pi \pm x$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = \frac{k\pi}{r} \\ x = \frac{(k+1)\pi}{r} \end{array} \right. \Rightarrow x = \frac{k\pi}{r}$$

$$\xrightarrow{x \in [0, \pi]} x = 0, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{4}, \pi$$

(مسایل ۲- مثالات: صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۱

۳

۲

1

(علی شهرابی)

$$\sin x \cos x - \frac{1}{1 + \tan^2 x} = \cos \frac{4\pi}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \sin 2x - \cos^2 x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \sin 2x - 2 \cos^2 x = -1$$

$$\Rightarrow \sin 2x = 2 \cos^2 x - 1 \Rightarrow \sin 2x = \cos 2x$$

$$\Rightarrow \tan 2x = 1 \Rightarrow 2x = k\pi + \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$$

(مسابقات مسابقات: صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

 ✓ ۱

$$\sin 2x = \cos 3x \Rightarrow \begin{cases} 2x = 3x + \frac{\pi}{2} + 2k\pi \Rightarrow x = -k\pi - \frac{\pi}{2} \\ 2x + 3x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi \Rightarrow x = \frac{2k\pi}{5} + \frac{\pi}{10} \end{cases}$$

اگر جواب‌ها را به ترتیب از کوچک به بزرگ بنویسیم، داریم:

$$x = \frac{\pi}{10}, \frac{5\pi}{10}, \frac{9\pi}{10}, \frac{13\pi}{10}, \frac{3\pi}{2}, \frac{17\pi}{10}, \dots$$

برای اینکه معادله در بازه $[0, a]$ ، ۵ جواب داشته باشد، a باید ششمین

جواب معادله یعنی $\frac{17\pi}{10}$ باشد.

نکته: اگر رابطه $\sin \alpha = \cos \beta$ برقرار باشد، داریم:

$$\alpha \pm \beta = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$$

(حسابان ۲- مثلثات: صفحه‌های ۳۵ تا ۴۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

(یاسین سپهر)

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{\lfloor x^2 \rfloor - 9}{x^2 - 9} = \frac{8 - 9}{9^- - 9} = \frac{-1}{0^-} = +\infty$$

(حسابان ۲- مرکزی نامتناهی - ۵ در بی‌نهایت: صفحه‌های ۴۶ تا ۵۰)

۴

۳

۲ ✓

۱

$$\lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{\cos\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{1 + \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{\cos\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{1 + \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)} \times \frac{1 - \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{1 - \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{\cos\left(\frac{\pi}{2}x\right) \left(1 - \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)\right)}{\cos^2\left(\frac{\pi}{2}x\right)} = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{1 - \sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{\cos\left(\frac{\pi}{2}x\right)}$$

$$= \frac{2^-}{0^-} = -\infty$$

(مسابقات ۲- مرحله‌ی نامهایی - مرد در بی‌نهایت: صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۵۰)

 ۱ ۲ ۳ ۴ ✓

توجه کنید که:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(f(x))$$

بنابراین در ابتدا $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2$$

همچنین وقتی $x \rightarrow +\infty$, مقادیر $f(x)$ بیشتر از ۲ هستند. بنابراین داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = +\infty$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} f(f(x)) = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(f(x)) = \lim_{t \rightarrow 2^+} f(t) = +\infty$$

(حسابان ۳ - مرکزی نامتناهی - مرکز در بی‌نهایت: صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۴۹ و ۵۰ تا ۵۹)

۱

۲

۳✓

۴

ابتدا توجه کنید که اگر $x \rightarrow -\infty$, $\frac{1}{x} \rightarrow 0$ و $-\frac{1}{x} \rightarrow 0$

است: بنابراین در بازه $(-\infty, -1)$ $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-1}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x} = 0$

تساوی‌های $-1 = \left[-\frac{1}{x} \right] = 0$ و $1 = \left[\frac{1}{x} \right] = 0$ برقرارند.

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x(x-1) + x^2 \left[\frac{1}{x} \right]}{x^2 \left(2 + \left[-\frac{1}{x} \right] \right) + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x(x-1) - x^2}{x^2(2+0)+1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x^2 - 3x}{x^2 + 1} = 1$$

(مسابان ۲ - مدهای نامتناهی - مر در بی‌نهایت: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

۱

۲

۳

۴ ✓

باید مخرج کسر تابع ریشه مضاعف داشته باشد:

$$\Rightarrow \Delta = (2a)^2 - 4(-4a) = 0$$

$$\Rightarrow 4a^2 + 16a = 4a(a + 4) = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = -4$$

همچنین باید $a + 1 < 0$ باشد، بنابراین فقط به ازای $a = -4$ نمودار در

اطراف مجانب قائم خود مانند شکل داده شده می‌شود.

(مسابان ۲- هدای نامتناهی - هد در بی نهایت: صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸)

۴

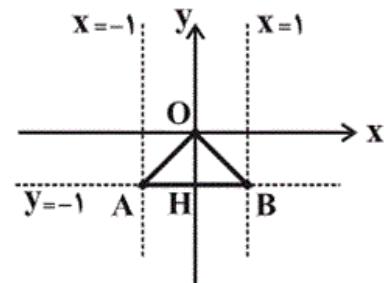
۳ ✓

۲

۱

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1+x^2}{1-x^2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2}{-x^2} = -1 \Rightarrow y = -1$$

حال خطوط مجانب را در دستگاه مختصات رسم می‌کنیم.

$$S_{OAB} = \frac{1}{2} |AB \times OH| = \frac{1}{2} |2 \times 1| = 1$$

(مسابان ۲ - هدای نامتناهی - هد در بی نهایت: صفحه‌های ۵۵ تا ۶۷ و ۶۹ تا ۷۱)

۴

۳

۲

۱ ✓

صورت ریشه ندارد، بنابراین ریشه‌های مخرج قطعاً مجانب‌های قائم نمودار

تابع هستند. از طرفی مجموع ضرایب عبارت مخرج برابر صفر است، یعنی

$$x = \frac{1-a}{a} \text{ و } x = 1 \text{ ریشه‌های آن و در نتیجه مجانب‌های قائم نمودار تابع}$$

هستند.

$$\left| \frac{1-a}{a} - 1 \right| = 3 \Rightarrow \frac{1-2a}{a} = \pm 3 \Rightarrow a = \frac{1}{5} \text{ یا } -1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{5}: \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2 + 3}{\frac{1}{5}x^2 - x + \frac{4}{5}} = 10 \Rightarrow \text{مجانب افقی} : y = 10 \\ a = -1: \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2 + 3}{-x^2 - x + 2} = -2 \Rightarrow \text{مجانب افقی} : y = -2 \end{cases}$$

(مسابان ۲ - مردهای نامتناهی - مرد در بی‌نهایت: صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ و ۶۷ تا ۶۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

(یاسین سپهر)

رابطه $x^2 + y^2 + ax + by + c = 0$ در صورتی معادله یک دایره است که

$a^2 + b^2 > 4c$ باشد. داریم:

$$x^2 + y^2 + 2x + 3y + k = 0 \Rightarrow 2^2 + 3^2 > 4k$$

$$\Rightarrow 4k < 13 \Rightarrow k < \frac{13}{4}$$

پس k می‌تواند یکی از اعداد طبیعی ۱، ۲ و ۳ باشد.

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۶)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(رضا عباسی اصل)

با توجه به معادله دایره، مختصات مرکز دایره عبارت است از:

$$O\left(-\frac{a+1}{2}, \frac{b-1}{2}\right)$$

چون دایره در ربع دوم بر محورهای مختصات مماس است، پس مرکز دایره

روی خط $x - y = 0$ واقع است. در این صورت داریم:

$$\frac{b-1}{2} = -\left(-\frac{a+1}{2}\right) \Rightarrow b-1 = a+1 \Rightarrow a-b = -2$$

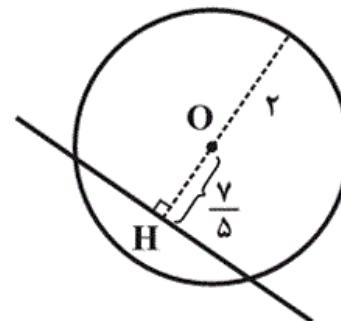
(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۶)

 ۴ ۳ ۲ ۱

$$\begin{aligned}x^2 + y^2 = 4y \Rightarrow (x-0)^2 + (y-2)^2 = 4 \\ \Rightarrow O(0,2), R=2\end{aligned}$$

فاصله مرکز دایره از خط برابر است با:

$$\frac{3x+4y=1}{O(0,2)} \rightarrow OH = \frac{|3 \times 0 + 4 \times 2 - 1|}{\sqrt{3^2 + 4^2}} = \frac{7}{5} = 1.4$$

پس خط، دایره را قطع می‌کند و در نتیجه بیشترین فاصله برابر است با:

$$OH + R = 1.4 + 2 = 3.4$$

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۰ تا ۱۴۶)

۴ ✓

۳

۲

۱

خط بر دایره مماس است، پس فاصله مرکز دایره تا خط، برابر شعاع دایره است. شعاع دایره برابر با \sqrt{m} و مرکز آن نقطه $(0, 0)$ است. اگر فاصله مرکز دایره تا خط برابر d باشد، آنگاه:

$$d = R \Rightarrow \frac{|m|}{\sqrt{2}} = \sqrt{m} \Rightarrow \frac{m^{\frac{1}{2}}}{\sqrt{2}} = m \Rightarrow m^{\frac{1}{2}} - \sqrt{2}m = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = 0 \\ m = 2 \end{cases}$$

مرکز دایره 2 ، نقطه $R = \sqrt{2}$ ، شعاع آن $x^2 + y^2 = 2$ است و

مرکز دایره 0 ، نقطه $O'(1, 0)$ و شعاع آن $R' = 1$ است.

$$d = OO' = 1, R + R' = \sqrt{2} + 1, |R - R'| = \sqrt{2} - 1$$

$$|R - R'| < d < R + R'$$

بنابراین دو دایره متقاطع‌اند.

(هندسه ۳- آشنايی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

$$2b = 6 \Rightarrow b = 3$$

چون M نقطه‌ای روی بیضی است، پس $MF + MF' = 2a$ و چون M

روی دایره‌ای به قطر FF' قرار دارد، پس MF و MF' برعهم عمودند.

بنابراین:

$$MF^2 + MF'^2 = FF'^2 = 4c^2$$

حال داریم:

$$(MF + MF')^2 = MF^2 + MF'^2 + 2MF \times MF'$$

$$\Rightarrow MF \times MF' = \frac{1}{2} \left[\underbrace{(MF + MF')^2}_{4a^2} - \underbrace{(MF^2 + MF'^2)}_{4c^2} \right]$$

$$= 2(a^2 - c^2) = 2b^2 = 2 \times 9 = 18$$

(هندسه ۱۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۳۷ تا ۵۰)

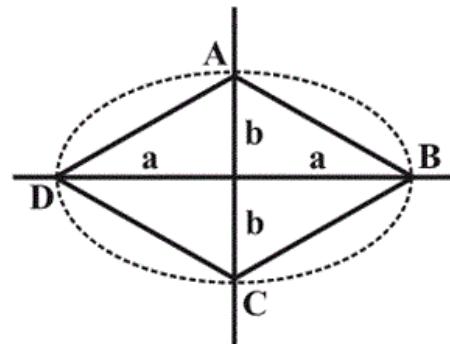
۱

۲

۳

۴ ✓

$$e = \frac{c}{a} \Rightarrow \frac{e}{\delta} = \frac{c}{a} \Rightarrow \begin{cases} c = e\delta \\ a = \delta k \end{cases}$$

قطراهای چهارضلعی ABCD برهم عمودند، پس داریم:

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} AC \cdot BD \Rightarrow 12 = \frac{1}{2} (2b)(2a) \Rightarrow ab = 6.$$

$$\xrightarrow{a=\delta k} (\delta k)b = 6 \Rightarrow b = \frac{6}{k}$$

$$c^2 = a^2 + b^2 \Rightarrow (ek)^2 = (\delta k)^2 - \left(\frac{12}{k}\right)^2 \Rightarrow \left(\frac{12}{k}\right)^2 = (ek)^2$$

$$k > 0 \Rightarrow \frac{12}{k} = ek \Rightarrow ek^2 = 12$$

$$\Rightarrow k^2 = 4 \xrightarrow{k>0} k = 2 \Rightarrow c = ek = 8$$

$$FF' = 2c = 2(8) = 16$$

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

✓

۳

۲

۱

$$AB = A \xrightarrow{\times A} (AB)A = A^2 \Rightarrow A \underbrace{(BA)}_B = A^2$$

$$\Rightarrow AB = A^2 \Rightarrow A = A^2$$

اگر $A^2 = A$ باشد، آنگاه $A^n = A$ داریم: ($n \geq 2$)

$$A + A^2 + A^3 + \dots + A^{1397} = A + A + A + \dots + A = 1397A$$

(هنرمه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱)

 ۱ ۲ ۳✓ ۴

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 2 - 3 = -1$$

$$\Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{-1} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$$

بنابراین داریم:

$$AX = \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} \Rightarrow X = A^{-1} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 \\ -4 \end{bmatrix}$$

$$AX' = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \Rightarrow X' = A^{-1} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

مجموع مجهولات دستگاه اول برابر $3 + (-4) = -1$ و مجموع مجهولات

دستگاه دوم برابر $1 + 2 = 3$ است، پس مجموع مجهولات دستگاه اول،

برابر مجموع مجهولات دستگاه دوم است.

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$AB^{-1} + I = AB^{-1} + BB^{-1} = (A + B)B^{-1}$$

$$\Rightarrow |AB^{-1} + I| = |A + B||B^{-1}| = 5 \times \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

(هنرسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۲۷ تا ۳۱)

۴

۳ ✓

۲

۱

ماتریس قطری ماتریسی است که درایه‌های غیرواقع بر قطر اصلی آن همگی

برابر صفر هستند.

$$B \times A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & b \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 4 & a \\ 2 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & a+2 \\ 12+2b & 3a-b \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 12+2b=0 \Rightarrow b=-6 \\ a+2=0 \Rightarrow a=-2 \end{cases} \Rightarrow 3a-b=0$$

بنابراین تمامی درایه‌ها ماتریس $B \times A$ برابر صفر است و در نتیجه مجموع

درایه‌های این ماتریس نیز برابر صفر خواهد بود.

(هنرسه ۳- ماتریس و کاربردها؛ مشابه تمرین ۶ صفحه ۲۱)

۴

۳

۲

۱

$$\frac{PM}{MA} = \frac{PI}{IO} = 1 \Rightarrow MI \parallel AO$$

در این صورت طبق تعمیم قضیه تالس داریم:

$$\frac{MI}{AO} = \frac{PM}{PA} = \frac{1}{2} \Rightarrow MI = \frac{OA}{2} = \frac{R}{2}$$

از طرفی چون پاره خط PO ثابت است، پس وسط آن یعنی نقطه I نیز

نقطه‌ای ثابت است و در نتیجه مکان هندسی مورد نظر، دایره‌ای به مرکز I و

به شعاع $\frac{R}{2}$ است.

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۴

۳

۲

۱

(سراسری تبریز فارج از کشور - ۹۰)

با توجه به این که معادله یک قطر دایره به صورت $y = x^2 - 2x$ است، پس مختصات مرکز دایره را می‌توان $O(3, 0)$ در نظر گرفت. با فرض $A(0, 1)$ و $B(3, 0)$ داریم:

$$OA = OB$$

$$\Rightarrow \sqrt{(0-x)^2 + (1-x+2)^2} = \sqrt{(3-x)^2 + (0-x+2)^2}$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} (-x)^2 + (3-x)^2 = (3-x)^2 + (2-x)^2$$

$$\Rightarrow x^2 = (2-x)^2 \Rightarrow x^2 = 4 - 4x + x^2 \Rightarrow 4x = 4 \Rightarrow x = 1$$

$$R = |OA| = \sqrt{(-1)^2 + (3-1)^2} = \sqrt{5}$$

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(سراسری ریاضی - ۹۶)

خط مماس بر دایره در نقطه تماس، بر شعاع گذرنده از نقطه تماس عمود است. بنابراین خط $a = 2y + 3x + 2$ ، در راستای یکی از شعاع‌های دایره (خط قائم بر دایره) است و در نتیجه از مرکز دایره عبور می‌کند. داریم:

$$O(1, -\frac{1}{2}) \Rightarrow 3(1) + 2(-\frac{1}{2}) = a \Rightarrow a = 2$$

(هندسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۴۰ تا ۴۶)

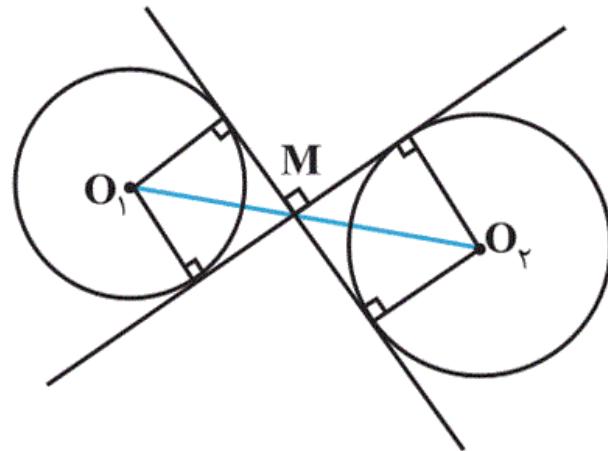
 ۴ ۳ ۲ ۱

$$O_1(1,1), R_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{(-2)^2 + (-2)^2 - 4(2-a^2)} = |a|$$

$$C_2 : (x-6)^2 + (y-6)^2 = 9$$

$$O_2(6,6), R_2 = 3$$

$$O_1O_2 = \sqrt{(6-1)^2 + (6-1)^2} = \sqrt{50} = 5\sqrt{2}$$

مطابق شکل هر کدام از دو چهار ضلعی ایجاد شده، یک مربع است و در

نتیجه طول قطر آن، $\sqrt{2}$ برابر طول ضلع آن است. داریم:

$$\left. \begin{array}{l} O_1M = \sqrt{2}R_1 \\ O_2M = \sqrt{2}R_2 \end{array} \right\} \Rightarrow O_1M + O_2M = \sqrt{2}(R_1 + R_2)$$

$$\Rightarrow |O_1O_2| = \sqrt{2}(R_1 + R_2) \Rightarrow 5\sqrt{2} = \sqrt{2}(|a| + 3)$$

$$\Rightarrow |a| + 3 = 5 \Rightarrow |a| = 2 \xrightarrow{a > 0} a = 2$$

(هنرسه ۳-آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۰ تا ۳۶)

۱

۲

۳✓

۴

$$\frac{S_{\Delta OAB}}{S_{\Delta FBF'}} = 3 \Rightarrow \frac{\frac{1}{2} \mathbf{OA} \times \mathbf{OB}}{\frac{1}{2} \mathbf{FF'} \times \mathbf{OB}} = 3 \Rightarrow \frac{\mathbf{OA}}{\mathbf{FF'}} = 3 \Rightarrow \frac{a}{c} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{a}{c} = 6 \Rightarrow e = \frac{c}{a} = \frac{1}{6}$$

(هندسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطي: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

با توجه به اين که قطر دايره، قطر بزرگ بيضي است، می‌توان نوشت:

$$OM = R = \frac{AA'}{2} = a$$

$$\stackrel{\Delta}{OFM}: OM^2 = MF^2 + OF^2 \Rightarrow a^2 = MF^2 + c^2$$

$$\Rightarrow MF^2 = a^2 - c^2 = b^2 \Rightarrow MF = b$$

طول پاره خط MF برابر نصف قطر کوچک بيضي، يعني برابر ۲ است.

(هندسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطي: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۵۰)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

روش اول:

$$\begin{aligned}
 A &= \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & 2 \\ 10 & 21 \end{bmatrix} \\
 A^T &= \alpha A + \beta I \Rightarrow \begin{bmatrix} 9 & 2 \\ 10 & 21 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2\alpha & \alpha \\ 5\alpha & 4\alpha \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \beta & 0 \\ 0 & \beta \end{bmatrix} \\
 \Rightarrow \begin{bmatrix} 9 & 2 \\ 10 & 21 \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} -2\alpha + \beta & \alpha \\ 5\alpha & 4\alpha + \beta \end{bmatrix} \\
 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2 \\ -2\alpha + \beta = 9 \Rightarrow -4 + \beta = 9 \Rightarrow \beta = 13 \end{cases}
 \end{aligned}$$

روش دوم:

در هر ماتریس 2×2 مانند $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، همواره داریم:

$$A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$$

با توجه به رابطه $A^T - \alpha A - \beta I = \bar{O}$ داریم:

$$\begin{cases} a + d = \alpha \Rightarrow \alpha = -2 + 4 = 2 \\ ad - bc = -\beta \Rightarrow \beta = bc - ad = 1 \times 5 - (-2) \times 4 = 13 \end{cases}$$

(هنرسه ۱۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰ تا ۲۱)

 ۱ ۲ ۳ ۴

راه حل اول:

$$A^T = fA - 3I \Rightarrow A^T - fA = -3I \Rightarrow A(A - fI) = -3I$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{3}A(A - fI) = I \Rightarrow A^{-1} = -\frac{1}{3}(A - fI)$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{3}A + \frac{f}{3}I = mA + nI \Rightarrow \begin{cases} m = -\frac{1}{3} \\ n = \frac{f}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow m + n = -\frac{1}{3} + \frac{f}{3} = 1$$

راه حل دوم:

$$A^{-1} = mA + nI \xrightarrow{\times A} A^{-1}A = mA^T + nIA \\ \Rightarrow I = mA^T + nA \quad (1)$$

$$A^T = fA - 3I \Rightarrow 3I = fA - A^T \Rightarrow I = -\frac{1}{3}A^T + \frac{f}{3}A \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow m = -\frac{1}{3}, n = \frac{f}{3} \Rightarrow m + n = -\frac{1}{3} + \frac{f}{3} = 1$$

(هندسه - ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۵ تا ۲۳)

 ✓ ۱

$$\begin{vmatrix} 1 & x & x^3 \\ 1 & x^2 & x^2 \\ 1 & x^3 & x \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow (x^3 - x^2) - x(x - x^2) + x^2(x^2 - x) = 0$$

$$\Rightarrow x^3 - x^2 - x^2 + x^3 + x^4 - x^3 = 0 \Rightarrow x^4 - 2x^3 + 2x^2 - x^2 = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2(1 - x^2) + x^2(x^2 - 1) = 0$$

$$\Rightarrow -2x^2(x^2 - 1) + x^2(x^2 - 1)(x^2 + 1) = 0$$

$$\Rightarrow x^2(x^2 - 1)(-2x + x^2 + 1) = 0$$

$$\Rightarrow x^2(x^2 - 1)(x - 1)^2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \pm 1 \end{cases}$$

پس این معادله سه ریشهٔ متمایز دارد.

(هندسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

۱

۲

۳

۴ ✓

با توجه به ماتریس A^3 داریم:

$$|A^3| = (\lambda)(1) - (0)a = \lambda \Rightarrow |A|^3 = \lambda \Rightarrow |A| = 2$$

$$\Rightarrow |A| |A^2| = |A|^2 |A^2| = |A|^2 |A|^2 = |A|^4 = 16$$

(هندسه ۳ - ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

۱

۲ ✓

۳

۴

$$a^2c^2 + a^2d^2 + b^2c^2 + b^2d^2 \geq a^2c^2 + b^2d^2 + 2acbd$$

$$\Leftrightarrow a^2d^2 - 2acbd + b^2c^2 \geq 0 \Leftrightarrow (ad - bc)^2 \geq 0$$

(ریاضیات گسته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۶ تا ۸)

 ۴ ۳ ۲ ۱

می‌دانیم ! ۳۰ بر تمام اعداد طبیعی کوچکتر یا مساوی ۳۰ بخش‌پذیر است، پس بر تمام اعداد طبیعی یک رقمی نیز بخش‌پذیر است. از طرفی عدد $2 \times 3^2 = 18$ بر اعداد یک رقمی ۹، ۶، ۳، ۲ و ۱ بخش‌پذیر است، پس $18 + 30! = 5$ عدد طبیعی یک رقمی بخش‌پذیر است.

(ریاضیات گسته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

 ۴ ۳ ۲ ۱

فرض کنید $d | (a^2 + a + 3, a - 1) = d$ باشد، در این صورت داریم:

$$\left. \begin{array}{l} d \mid a - 1 \xrightarrow{\times a} d \mid a^2 - a \\ d \mid a^2 + a + 3 \xrightarrow{} d \mid a^2 + a + 3 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{تفاضل}} d \mid 2a + 3$$

از طرفی $d | a - 1$ ، پس $d | 2a - 2$ و در نتیجه داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} d \mid 2a + 3 \\ d \mid 2a - 2 \end{array} \right. \xrightarrow{\text{تفاضل}} d \mid 5 \Rightarrow d = 1 \text{ یا } d = 5$$

چون در صورت مسئله ذکر شده است که دو عدد نسبت به هم اول‌اند،

پس $5 \neq d$ ، یعنی $a - 1 \neq 5k$ و $a - 1 \neq 5k + 1$ در نتیجه

(ریاضیات گسته-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

 ۴ ۳ ۲ ۱

بر طبق الگوریتم تقسیم (۱) $b > 37$ و $a = 21b + 37$ است.

$$100 \leq 21b + 37 \leq 999 \Rightarrow 3 \leq b \leq 45 \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 38 \leq b \leq 45$$

$$21 = 5k_1 + 1, \quad 37 = 5k_2 + 2 \Rightarrow a = (5k_1 + 1)b + 5k_2 + 2$$

$$\Rightarrow a = 5k' + b + 2$$

در نتیجه برای این که a مضرب ۵ باشد، لزوماً $b + 2$ باید مضرب ۵

باشد، یعنی $b = 5k - 2$ است و داریم:

$$38 \leq 5k - 2 \leq 45 \Rightarrow 40 \leq 5k \leq 47 \Rightarrow 8 \leq k \leq 9$$

بنابراین فقط دو جواب مضرب ۵ برای a ، وجود دارد.

(ریاضیات گستره-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

۴

۳

۲

۱

$$9a \equiv 6b \xrightarrow[\substack{(18,3)=3}]{\div 3} 3a \equiv 2b$$

گزینه «۴»:

$$3a \equiv 2b \xrightarrow[2|6]{\div 3} a \equiv 2b \Rightarrow a \equiv 0 \xrightarrow[\substack{(2,3)=1}]{\div 2} b \equiv 0$$

گزینه «۲»:

$$3a \equiv 2b \xrightarrow[2|6]{\div 2} a \equiv 2b \Rightarrow a \equiv 0 \xrightarrow[\substack{(2,3)=1}]{\div 3} a \equiv 0$$

گزینه «۱»:

(ریاضیات گستره-آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

۴

۳

۲

۱

(کتاب آبی گسته - سؤال ۹۵۰)

ابتدا باید بینیم اول خرداد چه روزی از هفته است. داریم:

$$d = \begin{matrix} ۲۷ & + & ۳۱ & + & ۱ \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{خرداد} & \text{اردیبهشت} & \text{فروردین} \end{matrix} = ۵۹$$

اگر جمعه را در جدول متناظر با صفر در نظر بگیریم، داریم:

جمعه	شنبه	شنبه	شنبه	شنبه	شنبه	شنبه
۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶

$$\begin{matrix} ۷ \\ ۵۹ \equiv ۳ \end{matrix}$$

متوجه می‌شویم که اول خرداد دوشنبه است، پس اولین یکشنبه،

هفتم خرداد و در نتیجه سومین یکشنبه خرداد، $7+7 \times 2 = 21$ خرداد

خواهد بود.

(ریاضیات گسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه ۲۱۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

(سراسری ریاضی - ۱۹)

$$57x - 87y = 342 \xrightarrow{\div 3} 19x - 29y = 114$$

$$\Rightarrow 19x = 29y + 114 \Rightarrow 19x \equiv 114 \xrightarrow[\substack{(19, 29) = 1}]{\div 19} x \equiv 6$$

$$x = 29k + 6 \geq 100 \Rightarrow k \geq 4 \Rightarrow x_{\min} = 122$$

$$\Rightarrow 1 + 2 + 2 = 5 \quad \text{مجموع ارقام}$$

(ریاضیات گسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲۱۴ تا ۲۱۰)

۴

۳

۲

۱ ✓

با توجه به مفهوم مجموعه همسایه‌های یک رأس، این گراف لزوماً دارای یال‌های ab , ac , ad , bc , bd , ae و bf است و قطعاً یال‌های af و be را ندارد. بنابراین حداقل تعداد یال‌های این گراف برابر ۷ است و حداقل تعداد یال‌های آن، برابر ۱۳ است (در صورتی که تمامی یال‌های ef , df , de , cf , ce , cd در گراف موجود باشند).

(ریاضیات کسسه - گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۴

۳

۲✓

۱

ابتدا تعداد یال‌های گراف \bar{G} را به دست می‌آوریم. داریم:

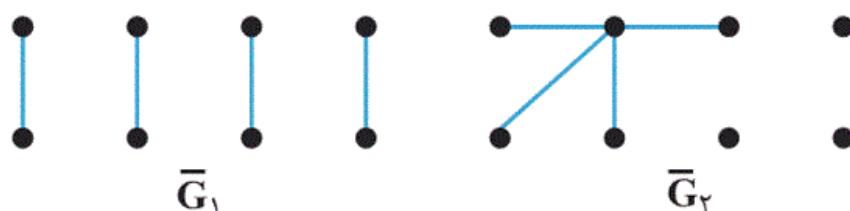
$$q(G) + q(\bar{G}) = \frac{p(p-1)}{2} \Rightarrow 24 + q(\bar{G}) = \frac{8 \times 7}{2} = 28$$

$$\Rightarrow q(\bar{G}) = 4$$

بنابراین \bar{G} گرافی از مرتبه ۸ و اندازه ۴ است. حداقل و حداقل مقدار Δ

در چنین گرافی به ترتیب برابر ۱ و ۴ است که متناظر با گراف‌های \bar{G}_1 و

\bar{G}_2 در شکل زیر می‌باشد:

(ریاضیات کسسه - گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

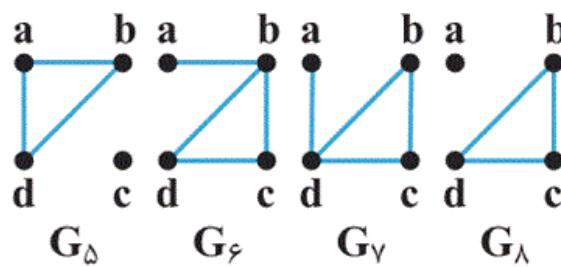
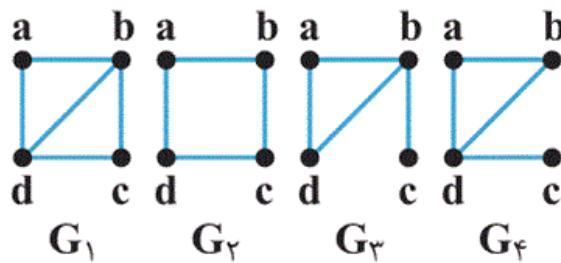
۴✓

۳

۲

۱

زیرگراف‌های مورد نظر در شکل زیر رسم شده‌اند:

(ریاضیات گسته-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱ ✓

۲

۳

۴